

ŞEYLETİELLA DERMATİTİ: OLGU SUNUMU

CHEYLETIELLA DERMATITIS: A CASE REPORT

Aysun Şikar Aktürk^{1*}, Cansu Alakbarov¹, Ayşe Topçu¹, Evren Odyakmaz Demirsoy¹

¹Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi, Deri ve Zührevi Hastalıklar Anabilim Dalı, Kocaeli, Türkiye

ORCID iD: Aysun Şikar Aktürk: 0000-0002-8137-2126; Cansu Alakbarov: 0000-0002-5991-9789; Ayşe Topçu:0000-0003-1441-5859; Evren Odyakmaz Demirsoy: 0000-0002-8120-9548

*Sorumlu Yazar / Corresponding Author: Aysun Şikar Aktürk, **e-posta / e-mail:** aysun9442@hotmail.com

Geliş Tarihi / Received: 10.06.2020

Kabul Tarihi / Accepted: 01.10.2020

Yayın Tarihi / Published: 02.10.2020

Öz

Şeyletielle dermatiti (şeyletiellosis); ana rezervuarı kedi, köpek ve tavşanlar olan *Cheyletiella* cinsi parazitlerin rastlantısal olarak insana bulaşması sonucu oluşan bir dermatit tablosudur. Hayvanların birbirleriyle ve dış ortamlarla temasının arttığı bahar aylarında sık görülür. Şeyletielle dermatiti hayvanla temastan ortalama 1-2 gün sonra ortaya çıkan sıklıkla eritemli ödemli papüllerle karakterizedir. Nadiren vezikülobüllöz ve nekrotizan lezyonlar da oluşabilir. Evcil hayvan taşıyıcı olduğu için insanla her temasdan sonra lezyonlar tekrarlayabilir. Lezyonlar dışında deride parazitin kendisi de nadiren görülebilmektedir. Ancak klinik olarak şüphelenilmediği takdirde tanı konulması zordur.

Burada elli sekiz yaşında şeyletielle dermatiti tanısı konulan bir kadın hasta sunulmaktadır. Tekrarlayan kaşıntılı döküntü şikayeti ve özellikle kedi olmak üzere evcil hayvan yetiştirme öyküsü olan kişilerde ayırıcı tanıda şeyletielle dermatitinin de düşünülmesi gerektiğini vurgulamak için olgumuz sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: *Şeyletielle dermatiti, kedi, parazit*

Abstract

Cheyletiella dermatitis (cheyletiellosis) is a dermatitis that occur as a result of incidental contamination of cheyletilla mites whose main reservoir is cats, dogs and rabbits. It is relatively common seen in spring time when the contact of animals with each other and with the external environment increases. Cheyletiella dermatitis is characterized by erythematous edematous papules that occur on average 1-2 days after contact with the animal. Rarely, vesiculobullous and necrotizing lesions may also occur. Since the pet is a carrier, lesions can recur after every contact with the human. Apart from the lesions, the parasite itself is rarely seen. However, it is difficult to diagnose unless clinically suspected.

Here we report a fifty-eight-years-old female patient diagnosed as cheyletiella dermatitis. Our case is presented to emphasize that cheyletiella dermatitis should also be considered in the differential diagnosis in people with recurrent itchy rash complaints and pet breeding history, especially cats.

Key words: *Cheyletiella dermatitis, cat, parasite*

Giriş

Şeylettiella dermatiti (şeylettielloz) rezervuarı kedi, köpek ve tavşanlar olan *Cheyletiella blakei* (*C. blakei*), *C. yaguri* ve *C. parasitovorax* parazitlerinin rastlantısal ara konak olarak insana bulaşması ile oluşan bir dermatozdur.¹ Akarın bulaştırıcılığı yüksek olduğu için infeste hayvanların sahiplerinde %20 olasılıkla infestasyona neden olabileceği bildirilmiştir. Klinik olarak şüphelenilmediği takdirde kolaylıkla böcek ısırıkları, papüller ürtiker, büllöz pemfigoid ve parazit delüzyonu ile karışabilecek olan şeylettiella dermatitinin gerçek görülme sıklığı ise bilinmemektedir.² Şeylettiella dermatiti genellikle bahar aylarında sokağa çıkma oranı artan evcil kedilerin insanla temasından ortalama 1-2 gün sonra ortaya çıkan yoğun kaşıntının eşlik ettiği eritemli ödemli papüllerle karakterizedir, nadir de olsa vezikülobüllöz ve nekrotizan lezyonların da oluşabileceği bildirilmiştir.³⁻⁵ Evcil hayvan taşıyıcı olduğu için insanla her temasında lezyonlar tekrarlayabilir ve enfeste olan insan bazen bu parazitleri kendi derisi üzerinde de görebilir. Bu nedenle parazitöz delüzyonu ile de sıklıkla karışabilmektedir.⁶ Enfeste hayvan sıklıkla asemptomatik olmakla birlikte yoğun kaşıntı ve sırt bölgesinde yoğun skuam da görülebilir.⁴

Olgu

Elli sekiz yaşında kadın hasta, polikliniğimize bir gün önce başlayan yüzün sol tarafı ve kollarda kaşıntılı kabarıklıklar şikayeti ile başvurdu. Özgeçmiş ve soy geçmişinde bir özellik olmayan hastanın dermatolojik muayenesinde sol yanak, çene ve boyunun sol yanında, her iki dirsek ön yüzlerde yerleşen eritemli ödemli papüller ve birkaç adet eritemli püstül izlendi (Çizim 1 ve 2).

Çizim 1. Sol yanak, çene ve boyun sol yanında eritemli ödemli papül ve püstüller

Çizim 2. Sağ dirsek ön yüzde yerleşen eritemli ödemli papüller

Eritemli papüllerden alınan deri biyopsisinde dermiste ödem, perivasküler alanda eozinofilden zengin karışık tipte lenfoid infiltrasyon görüldü ve haşere vaksesi ile uyumlu olarak sonuçlandı. Hastadan alınan anamnez derinleştirildiğinde şikayetleri başlamadan önce çok sık sokağa çıkan kedisinin eve geldiğinde hastanın yüzünün ve boynunun sol tarafına bir süre temas ettiği, lezyonların temas sonrasında ortaya çıktığı öğrenildi. Anamnez, klinik ve histopatolojik bulgularla hastaya şeylettiella dermatiti tanısı konuldu. Akarın kedide tespit edilmesi amacıyla kediye veteriner hekim muayenesi önerildi, ancak bu doğrultuda hastadan geri dönüş alınamadı. Hastamıza sistemik antihistaminik ve lokal kortikosteroidlerle semptomatik tedavi başlandı. Mevcut durumun kesin tedavisi için kedisinin veterinerine götürülmesi ve antiparaziter tedavi alması gerektiği hastaya bildirildi.

Tartışma

İnsanda rastlantısal bir ara konak olarak bulunan şeylettiella akarları epidermiste keratin tabakada yaşar ve skuam ile beslenir, ancak insan derisinde tünel oluşturmazlar. Parazit yaşam döngüsünü tamamlamak için ana konağı olan kedi, köpek ve tavşana geri dönmek zorundadır. Bu nedenle insan derisinde paraziti tespit etmek oldukça güçtür. Akarın bu davranışına “ısırs ve kaç” davranışı denilmektedir.³ Parazitin yumurta, larva, nimf ve erişkin evrelerinden oluşan yaşam siklusu ortalama 21 gün sürer. Dişi erişkin dış ortamda 10 güne kadar canlı kalabilir, ancak diğer evrelerde 48 saatten sonra ölürlür. Akarlar beslendikleri zaman dışında hızlı hareket ederler ve hayvanın üzerinde yürüyen kepek görüntüsüne neden olabilirler.⁷ Şeylettiella dermatiti klinik olarak genellikle temas yerlerinde bazı nekrotik eritemli ödemli papüller ve vezikülobüllöz lezyonlarla karakterizedir. Literatürde deri lezyonlarına sistemik bulgu olarak genel durum bozukluğu, kas ağrıları ve periferik kanda eozinofilinin de izlendiği bir olgu da bildirilmiştir.⁸ Olgumuzda da lezyonlar kedinin temas ettiği bölgelere sınırlı olan eritemli ödemli papül karakterindeydi.

Klinik bulguların yanı sıra akarın tespit edilmesi de tanı için önemlidir. Ancak akarı insanda tespit etmek oldukça güçtür. Şüphelenilen hayvandan alınan deri kazıntısının veteriner hekim tarafından mikroskopik incelenmesi ile kesin tanı konulur.^{4,9} Şeylettiella dermatiti klinik olarak şüphelenilmediği takdirde tanı konulması zor olan bir dermatolojik hastalıktır.² Bu nedenle tekrarlayan kaşıntılı döküntü şikâyeti ile başvuran kişilerde özellikle kedi olmak üzere evcil hayvan yetiştirme öyküsü de varsa ayırıcı tanıda şeylettiella dermatitinin düşünülmesi gerekir. Biz de akarı kesin olarak gösteremesekte klinik olarak lezyonların kedinin temas ettiği bölgeye sınırlı olması ve histopatolojik inceleme sonucuna göre şeylettiella dermatiti tanısını koyduk.

Etkenin uzaklaştırılması ile insandaki lezyonlar birkaç hafta içinde kendiliğinden geriler. Parazit insan derisinde kısa süreliğine bulunduğu için insana antiparaziter tedavi verilmesi gerekmemektedir. Ancak lezyonların tekrar görülmemesi için infeste hayvan tedavisi önemli olup, tedavide permetrin ve malation gibi antiparaziter tedaviler kullanılmaktadır.^{4,9}

Etkenin gösterilmesinin oldukça güç olması nedeniyle kesin tanısının konulmasının da çok güç olduğu şeylettiella dermatiti olgularının literatürde fazla bildirilmediği, bu nedenle çok bilinen bir durum olmadığı görülmektedir.

Hayvanların birbirleriyle ve dış ortamla temasının arttığı bahar aylarında karşılaşılabileceğimiz şeyletielle dermatiti olgumuzu, tekrarlayan kaşıntılı döküntü şikâyeti ile başvuran kişilerde özellikle kedi olmak üzere evcil hayvan yetiştirme öyküsü de varsa ayırıcı tanıda şeyletielle dermatitinin düşünülmesi gerektiğini vurgulamak amacıyla sunuyoruz. Ayrıca bu evcil hayvanında veteriner hekim tarafından muayenesi ve tedavisinin gerekliliği unutulmamalıdır.

Teşekkür

Bu olgu sunumu 22-26 Kasım 2017 tarihleri arasında Ankara'da gerçekleştirilmiş olan 23. Prof. Dr. A. Lütfü Tat Sempozyumu'nda poster bildiri olarak sunulmuştur.

Çıkar Çatışması Beyanı

Yazarlar arasında çıkar çatışması tarif eden herhangi bir kişi bulunmamaktadır.

Etik Onay/ Hasta Onamı

Bu çalışma için olgudan ve aileden sözlü ve yazılı aydınlatıcı onam alınmıştır.

Maddi Destek

Bu çalışmada herhangi bir fon veya destekten yararlanılmamıştır.

Yazar Katkıları

AK, ED: Fikir; AK, ED: Tasarım; CA, AT Denetleme; CA, AT: Kaynakların toplanması ve/veya işlenmesi; AK: Analiz ve/veya yorum; AT: Literatür taraması; AK, CA: Yazıyı yazan; AK, ED: Eleştirel inceleme

Kaynaklar

1. Curtis CF. Current trends in the treatment of Sarcoptes, Cheyletiella and Otodectes mite infestations in dogs and cats. *Vet Dermatol.* 2004;15:108-14.
2. Cohen SR. Cheyletiella dermatitis. A mite infestation of rabbit, cat, dog, and man. *Arch Dermatol.* 1980;116(4):435-7.
3. Shelley ED, Shelley WB, Pula JF, McDonald SG. The diagnostic challenge of nonburrowing mite bites. Cheyletiella yaguri. *JAMA.* 1984;251(20):2690-1.
4. Aktaş MS. Kedi ve köpeklerde paraziter deri hastalıkları. *Türkiye Klinikleri Veteriner Bilimleri Dergisi.* 2010;1(3):131-42.
5. Emre S, Yağlı S, Metin A, Kılıçarslan A, Demir Pektaş S. Şeyletielle dermatiti. *Türkderm.* 2011;45:213-5.
6. Cvancara JL, Elston DM. Bullous eruption in a patient with systemic lupus erythematosus: mite dermatitis caused by Cheyletiella blakei. *J Am Acad Dermatol.* 1997;37(2 Pt. 1):265-7.
7. Bjarke T, Hellgren L, Orstadius K. Cheyletiella parasitivorax dermatitis in man. *Acta Derm Venereol.* 1973; 53(3): 217-23.
8. Dobrosavljevic DD, Popovic ND, Radovanovic SS. Systemic manifestations of Cheyletiella infestation in man. *Int J Dermatol.* 2007;46(4):397-9.
9. Keh B, Lane RS, Shachter SP. Cheyletiella blakei, an ectoparasite of cats, as cause of cryptic arthropod infestations affecting humans. *West J Med.* 1987;146(2):192-4.